

TÜRKİYE’DE KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN ULUSAL GAZETELERİN İNTERNET SİTELERİNDE YER ALIŞI

Serpil DÜNDAR*

Emine DEMİRAY**

Özet

Toplumsal yaşamımızın en önemli sorunlarından biri olan şiddet, belli kişi ve kişilere bedensel, duygusal ve ruhsal olarak zarar vermeye yönelik bireysel ya da toplu saldırgan davranışların tümüne denir. Aile içi şiddet ise aile bireylerinden birinin, ailenin diğer bireylerine saldırısı olarak tanımlanabilir. Aile içi şiddet, öldürme, yaralama, sakatlama, dövme, taciz, tecavüz gibi somut olarak yaşananlardan, belirlenmesi zor olan sözel, duygusal şiddet eylemlerine kadar uzanmaktadır. Günümüzde her üç kadından biri yaşamında en az bir kez fiziksel, cinsel, ekonomik ya da psikolojik şiddetle karşılaşmaktadır. Bu önemli sorunla mücadele konusunda dünyada ve Ülkemizde son yıllarda yoğun çalışmalar yürütülmektedir. Ancak kadına yönelik şiddet, özellikle de aile içi şiddet tüm dünyada olduğu gibi Ülkemizde de çözüm bekleyen önemli insan hakları sorunlarından biri olmaya devam etmektedir. Böylesi önemli bir konunun kitle iletişim araçlarında, özellikle de haberlerde verilme biçimi çok önemlidir. Günümüzde teknolojinin yaygınlaşması, bilgisayar ve internetin artık hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olması, gazetelerin internet sitelerinin önemini daha da arttırmaktadır. Türkiye’de internette en çok ulaşılan ilk 100 web sitesi içinde 8 gazete bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla Milliyet, Hürriyet, Sabah, Zaman, Akşam, Vatan, Fotomaç ve Radikal Gazeteleridir.

Çalışmada da Türkiye’de kadına yönelik şiddetin ulusal gazetelerin internet sitelerinde yer alış biçiminin saptanması amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için internette en çok ulaşılan gazetelerden ilk beşi olan, Hürriyet, Milliyet, Zaman, Sabah ve Akşam gazeteleri seçilmiş, gazetelerin 1 Kasım – 30 Kasım 2015 tarihleri arasında internet sitelerinde yer alan kadına yönelik şiddet haberleri incelenmiştir. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde haber; şiddetin türü, şiddeti uygulayanın kimliği, şiddete maruz kalanın kimliği, şiddete maruz kalma nedeni, şiddetin yaşandığı mekân, şiddet sonucu yasal bir işlemin yapılıp yapılmadığı araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile içi şiddet, internet sitelerinde şiddet, kadın, medya, şiddet.

* Anadolu Üniversitesi

** Anadolu Üniversitesi

THE MEDIA COVERAGE OF VIOLENCE AGAINST WOMEN ON NATIONAL NEWSPAPER WEBSITES

Abstract

Being one of the most important problems of our social lives, violence refers to any individual or collective offensive behavior that cause physical, emotional and psychological damage on a person or people. Domestic violence can be defined as the violent behavior of a member of the family against another member or the other members. These violent acts can vary from easily observed ones like murder, criminal injury, mutilation, beating, harassment and rape to the ones that are hard to observe such as verbally and emotionally abusive behaviors. Today, one out of three women experience physical, sexual, financial or psychological violence at least once in their lifetimes. There has been a raft of work to fight this serious problem in Turkey and around the world. However, Violence against women, especially domestic violence, still remains as one of the major human rights issues in Turkey, as it does all around the world. And the way this much important issue is depicted on mass media, exclusively on news media, bears significance. News websites, in this sense, has become more important than it ever was due to developing and proliferating technology and the fact that the Internet and computers have become essential parts of our lives. Among the top 100 most visited websites in Turkey, there are 8 newspaper websites. These websites are Milliyet, Hürriyet, Sabah, Zaman, Akşam, Vatan, Fotomaç and Radikal respectively sorted by their ratings.

This study aims at determining the way violence against women is depicted on national newspaper websites in Turkey. For the study, the top 5 most visited newspaper websites were chosen and the news stories about violence against women that are covered between November 1st and 30th 2015 were analyzed. Content analysis method was employed in the study. The analysis included the news story, the type of the violent act, the identity of the offender, the identity of the victim, the reason for the act, the place of the act and whether or not there was a legal process afterwards.

Keywords: Domestic violence, violence covered on websites, woman, media, violence.

Giriş

Şiddet, en önemli insan hakları sorunlarından biridir. Günümüzde her üç kadından biri yaşamında en az bir kez fiziksel, cinsel, ekonomik ya da duygusal-psikolojik-sözel şiddet yaşamaktadır. Bu önemli sorunla mücadele konusunda dünyada ve Türkiye’de birçok alanda çalışmalar yürütülmektedir. Ancak kadına yönelik şiddet, özellikle de aile içi şiddet tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de çözüm bekleyen önemli toplumsal sorunlardan biri olmaya devam etmektedir.

Şiddete ilişkin rakamlar bunu açıkça kanıtlamaktadır. Türkiye’de 2015’te erkekler en az 278 kadını öldürmüş, 133 kadın ve kız çocuğuna tecavüz etmiştir. Kadına yönelik bu şiddet 2016 yılının ilk ayında da aynı hızla devam etmektedir. Ocak ayında erkek şiddeti 30 kadın ve o sırada yanlarında bulunan 2 erkeği de öldürmüştür. Erkekler 7 kadın ve kız çocuğuna tecavüz etmiş, 21 kadına zorla seks işçiliği yaptırılmıştır. Tespit edilmiş 30 kadın fiziksel şiddete maruz kalırken, 13 kadın ve çocuk tacize uğramıştır. 370 kadın yaralanmış ve kadınlara şiddet uygulanmıştır. En az 208 kadın ve kız çocuğu taciz edilmiştir. (<http://bianet.org/bianet/kadin>)

Kadına Yönelik Şiddet

Şiddet, belli kişi ve kişilere bedensel, duygusal ve ruhsal olarak zarar vermeye yönelik bireysel ya da toplu saldırgan davranışların tümüne denir. Şiddet, hedef olan kişi ve kişileri sindirmek, baskı altına almak, mal ve mülklerine bilinçli olarak zarar vermek amacıyla yapılır. Şiddeti uygulayan taraf kendi isteklerini ve çıkarlarını başkalarının varlığına ve direncine rağmen gerçekleştirmeye çalışır. Bu nedenle şiddet, sonuçları itibariyle psikolojik sindirme, korkutma, bedensel yaralama, siyasal açıdan baskı altına alma, ekonomik açıdan sömürme, mal ve mülke zarar verme veya öldürme ile sonuçlanabilir. (Suğur, 2006, s:151)

Pekin Eylem Platformu’nda, kadına yönelik şiddet terimi ise şöyle tanımlanmıştır: “Kadının fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel olan, bu tür hareketlerin tehdidini, baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, ister toplum önünde ister özel hayatta meydana gelmiş olsun, cinsiyete dayalı her türden şiddettir”. Kadına yönelik şiddet, eşitlik, kalkınma ve barış hedeflerine ulaşılmasını engellemektedir. Kadına yönelik şiddet, kadınların insan haklarını ve temel özgürlüklerini kullanmalarını engellemekte, bozmakta veya değersiz hale getirmektedir.(KSSGM, 1995, s:86)

Kadınlara ve kız çocuklarına karşı şiddet, ister kamusal alanda ister özel alanda gerçekleşsin, kadının insan hakları ihlali olarak kabul görülürken, kadınlara ve kız çocuklarına karşı şiddetin devlet tarafından veya herhangi bir resmi kurum ve kuruluş tarafından uygulanması durumu da kadınların ve kız çocuklarının insan hakları ihlali olarak kabul görmektedir. Bu nedenle şiddet ister özel alanda, ister kamusal alanda gerçekleşsin bunu

ortadan kaldırmaya yönelik pek çok yasal ve idari önlem alınmaktadır. (KSSGM, 2000, s: 8)

Aile içi şiddet ise “Eşinizin size veya çocuklarınıza ya da sizinle aynı evde yaşayan akrabalarınıza yönelik; Sizinle aynı evde yaşayan herhangi bir akrabanızın size ya da evdeki diğer kişilere yönelik; Evli olmanıza rağmen kendi isteğinizle veya mahkeme kararıyla ayrı evlerde yaşadığınız eşinizin size yönelik; tehdit, baskı ve kontrol içeren, fiziksel, cinsel, ekonomik veya psikolojik zarar görmenize veya acı çekmenize neden olan her türlü davranış” olarak tanımlanmaktadır. (<http://usad.org.tr>) Aile içinde yaşanan şiddet ve saldırganlık, insanı evinde, yani en barınaklı hissetmesi gereken yerde can damarından vuran bir duygudur. Ev ve ailenin barınak, güven ve koruma hissi verebilecek en birincil ortam olması gerekirken, insanın evinde, en yakın bildikleri eşi, sevgilisi, babası, annesi, ağabeyi tarafından saldırıya, şiddete maruz kalması ruhunda onarılmaz yaralar açmaktadır. (Navaro, 2000, s:141)

Şiddetin ortaya çıkış biçimine bakıldığında, toplumsal değerlerin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bu durumda genellikle ister fiziksel, ister psikolojik olsun şiddet karşısında kurban olarak adlandırılan kişilerin büyük bir çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Aile içi şiddet, dövme, yaralama, sakatlama, cinsel saldırı, tecavüz, öldürme gibi somut olarak tespit edilebilenlerden, tespit edilmesi zor olabilen sözel, duygusal, zihinsel şiddet eylemlerine kadar uzanmaktadır. Aile içi şiddeti diğer şiddet türlerinden ayıran en önemli özellik ise aile içi şiddetin devamlılık eğilimi gösteriyor olmasındandır. Aile içi şiddet genellikle ailenin erkeklerinin kadınlar üzerinde uyguladığı şiddet olarak gözlenmektedir. (Ünlü, Bayram ve diğerleri, 2009, s:12)

Pekin Eylem Platformu’nun kabulünün üzerinden beş yıl geçtikten sonra gelinen aşamayı gözden geçirmek üzere 2000 yılında yapılan Pekin+5 Konferansı’nda, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin, ister kamusal alanda ister özel yaşamda olsun bir insan hakları meselesi olduğu ve bunun önlenmesinde devletlerin sorumluluğu bulunduğu vurgulanmıştır. BM gibi Avrupa Konseyi tarafından da kadının insan haklarının korunması ve geliştirilmesi ve bu bağlamda kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. (KSGM, 2008, s:68)

Çoğu kez doğal ve bir aile meselesi olarak görülüp hukuk denetiminin dışında bırakılmış olan kadına yönelik şiddet konusunun Türkiye’de gündeme gelmesi 1980’lerin sonuna denk düşmektedir. Kadın erkek eşitliğinin sağlanması ve aile içi şiddetle mücadele konusunda, uluslararası alanda bulunulan taahhütler ile uluslararası alandaki gelişmelerin yarattığı duyarlılık ve kadın hareketinin çabaları, kadına yönelik şiddetle mücadelede farklı politikalar üreilmeye başlanmasına zemin oluşturmuştur. Bu anlamda, konunun temel yasalarda farklı boyutlarıyla ele alınmaya başlaması da bu döneme rastlamaktadır. (Şener, 2011, s:3)

Şiddet ne biçimde olursa olsun kadınların hayatına korku ve güvensizliği sokmakta, temel hak ve özgürlüklerini kullanmalarını engellemektedir. Özellikle aile içi şiddet, yaygınlığı tam olarak bilinemeyen, aile mahremiyetinin bir unsuru olarak görülerek gizlenen, bu sebeple de mücadele edilmesi ve önlenmesi güç bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de aile içindeki şiddetin önlenmesi amacıyla 1998 yılında çıkarılan 4320 sayılı “Ailenin Korunmasına Dair Kanun” şiddete karşı bir güvence getirmiştir. Bu düzenleme ile Türkiye’de ilk kez aile içi şiddet kavramı hukuksal metinde tanımlanmış ve aile içi şiddetin vuku bulduğu durumlarda mağdurun şikâyeti olmaksızın (üçüncü şahısların bildirişiyle) polis ve adalet mekanizmasının harekete geçmesi sağlanmıştır. Daha sonra bazı düzenlemeler yapılmıştır. Ancak bu düzenlemelere rağmen, uygulamada duyulan ihtiyaç nedeni ile Kanun’un ivedilikle yeniden değerlendirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde, ilgili tüm kurum ve kuruluşların da katkılarıyla Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun hazırlanmış ve 20 Mart 2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun amacı; “şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.” Kanun ile korunan kişi ile şiddet uygulayan ve uygulama ihtimali bulunan kişi hakkında alınabilecek koruyucu ve önleyici tedbirler ayrıntıları ile düzenlenmiştir. (KSGM, 2013, s:36-38) 1980’lerden itibaren, sivil toplum örgütleri, özel ve kamu kuruluşları, üniversiteler tarafından yoğun çalışmalar yapılmasına ve önlemler alınmasına karşın kadına yönelik şiddet azalması gerekirken, artmaya devam etmektedir.

Kadına Yönelik Şiddet ve Kitle İletişim Araçları

Kadına yönelik şiddet erkeklerin hâkimiyetine ve kadına yönelik ayrımcılığa yol açan, kadının ilerlemesini engelleyen, kadınla erkek arasında eşit olmayan güç ilişkilerinin göstergesidir. Yaşam boyu süren kadına yönelik şiddet, ailede, iş yerinde ve toplumda kadına uygun görülen düşük statüyü devamlı hale getirir. Sosyal baskı kadına yönelik şiddeti arttırmaktadır. Kadınlara yönelik şiddetin medyadaki görüntüsü, özellikle cinsel taciz ve tecavüz haberlerinde kadınların cinsel obje olarak kullanılmasını betimleyen görüntülere yer verilmesi bu tür şiddetin devam etmesine katkıda bulunmakta bütün toplumu olumsuz olarak etkilemektedir.

Şiddet ile kitle iletişim araçları arasındaki ilişki ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalara konu olurken, pek çok araştırmada da şiddet ile kitle iletişim araçları arasındaki ilişkinin varlığını ortaya konulması amaçlanmıştır. “Elektronik ve yazılı iletişim araçlarındaki şiddet biçimleri, kitle iletişim araçlarının şiddet olaylarını meşrulaştırıp meşrulaştırmadığı ve iletişim araçlarında şiddet olaylarına ne ölçüde yer verildiği” konuları üzerinde önemle durulmuştur (Tokgöz, 1985, s:43).

Kitle iletişim araçları iletişim sürecinde pek çok gösterge ve kodları içinde barındırmaktadır. Toplumun kültürel içeriğini oluşturan değer yargılarıyla ilgili olan bu gösterge ve kodlar, gelenekler ile bir arada tutulmakta ve anlamlar gelenekler yoluyla inşa edilmektedir. Kitle iletişim araçları toplumda örnekler sunarken alternatif bakış açıları getirmekte, bu bakış açılarına göre kişileri toplumsallaştırarak, içinde yaşanan toplumun nasıl olduğunu da yansıtmaktadır. Ancak bu araçların (gazete, radyo, sinema, dergi, televizyon, İnternet) her biri ayrı özellikler sahip olmakla birlikte kitlesel kullanıma açık olmaları ortak özellikleridir. (Burton, 1995, s:39)

Toplumsallaşmamızda etkili olan kitle iletişim araçlarının en önemli işlevi haber vermektir. Haber bir kamusal alan etkinliğidir. Bu etkinliğin tamamı ise erkeklere aittir. Kadınların kamusal alandaki yokluğu doğal bir biçimde hem seslendiği kitle olarak hem de konusu olarak erkek kitle ile özdeşleşmesine neden olmuştur. Haber yalnızca erkekler hakkında ve onlar tarafından oluşturulan bir kurgu değil, aynı zamanda erkek gözüyle de oluşturulan bir olgudur. Bu durum, haberi yapan üreten kişi ya da kurumları aşarak haberin genel söylemini belirlemektedir. (Fiske, 1989, s:284)

Kitle iletişim araçlarının gerçeğe en yakın türlerinden biri olarak değerlendirilen haberlerin, özellikle toplumsal cinsiyet açısından değerlendirildiğinde kalıp yargılarla dolu olduğu görülmektedir. Bu kalıp yargılar gerçeğin kendisiymiş gibi sunulurken, kadın kimliği yeniden tanımlanmaktadır. Haberin ne olduğu ve nasıl biçimlendirildiği kadınların bakış açılarının dışında belirlenmektedir. Özellikle kadının habere konu oluş biçimi ve medyanın kadın konularına yaklaşım biçimi ataerkil izler taşımaktadır. (Timisi, 1996, s:47)

Haber türü programlarda, şiddete maruz kalanların öyküsü yazılırken, bu kadınların kimliklerine, işlerine gönderme yapmak yerine, güzelliği, gençliği, eş ve anne olmaları, kadersizliği vurgulanır. Şiddete maruz kalma nedenleri ön plana çıkartılarak, şiddet haklılaştırılır. Şiddet eyleminin aktörü erkek ve erkeğin içinde yetiştiği toplum sorgulanmaz. Medya, işleyiş mantığını pazar ekonomilerinde “haber değeri olan” ve tüketilen ürünlerin üzerine kurduğu için, şiddet haberlerini de tüketilmek amacıyla sunmaktadır. Medyada geleneksel habercilik anlayışında haberler eril bir dil ve bakış açısıyla kurgulanmaktadır. Yazı dili dışında kullanılan görsel dil olan fotoğraf kullanımı da medyada kadın hakları ihlallerinin önemli göstergelerindedir. Kadının ancak şiddete uğradıktan sonra haber olabilmesi de başlı başına bir hak ihlalidir. Şiddete uğrayan bir kadın haberleştirildiğinde gerek görsel gerek yazılı medyada şiddeti uygulayan erkeğin değil de şiddete maruz kalan kadının fotoğrafı yer almaktadır. Kadına yönelik şiddette kadın karşıtı bir dil kullanılmasının nedenlerinden en önemlisi yönetici kadrolarının çoğunda erkeklerin bulunmasıdır. (Ünaldı, 2012, s:239-240)

Haber medyasının kadına karşı erkek şiddetini normalleştirmeye katkıda bulunan anlatı stratejileri geliştirmesi ve cinsiyetçi kodlarla iş görmesi, cinsel suçları ve kadına yönelik şiddeti gündelik hayatın sıradan ve gerçekleşmesi kesin bir parçası haline getirmektedir. Bu eğilimin yerleşikliği dolayısıyla ne kadına ne de çocuklara yönelik şiddet ve suistimaller, haber gündeminde ciddi haberler arasına giren konulardan sayılmamaktadır. Kadına yönelik şiddetin yanı sıra çocuklara yönelik suistimallerin ve şiddetin de, haberlerde sunulurken kadın ve çocuklar lehine bir anlamın ortaya çıkabilmesi için, gazeteciler daha çok gazetecilik mesleğinin etik pratiklerine başvurmaktadır. Bu etik anlayışın genel çerçevesine bakıldığında ise, hala geliştirilmeye ihtiyaç duyan pek çok sorunlu noktanın bulunduğu gö-

rülmemektedir. Aslında haber etiğinin dayandığı zeminin gözden geçirilmesi gereği, kendisini yoğunlukla hissettirmektedir. (Dursun, 2010, s:19-32)

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Kadın Komisyonu, yaptığı yazılı açıklamayla, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü’ne dikkat çekerek, medyanın yaptığı haberlerle artan kadın cinayetlerinin bir parçası olduğunu belirtmiştir. Medyada kadına yönelik erkek şiddetinin temsilinin, genel olarak kadının temsilinin de son derece sorunlu olduğu aktarılan açıklamada “Bu haberler kadını nesneleştiriyor, şiddeti olağanlaştırıyor, hatta meşrulaştırıyor. Haberlerdeki eril dil ve bakış açısı, toplumdaki cinsiyet ayrımcılığını besliyor, mağdur olmuş kadını bir kez daha mağdur ediyor. Daha açık söyleyelim, medya, bu haberlerle kadına yönelik suçlara açıkça ortaklık ediyor”. “Ancak biz TGS’li kadın gazeteciler, tüm bunlara teslim olmak niyetinde değiliz. Mesleğimizi yaparken, kadına yönelik şiddetin bir parçası ve hedefi olmak istemiyoruz. Biz kadın çalışanlar ise, kadına yönelik şiddeti, mor gözü sayfalara taşımadan da, kadının bedenini metalaştırmadan da, ‘aldatıyordu dövdüm’ gibi şiddet uygulayan elin sözünü dikkate alıp başlığa çıkartmadan da kadına yönelik şiddet haberleri yapılabileceğine inanıyoruz. Yazdığımız iki satırın, sesini duyuramayan kadının sesi olmasını istiyoruz.” denilmiştir. Medyada çalışan kadın gazetecilerin artık “Erkek egemen medya diline son” dedikleri belirtilen açıklamada, tüm bu sebeplerden kaynaklı TGS Kadın Komisyonu’nun kurulduğunu ve komisyonun hem medyada erkek egemen cinsiyetçiliğe hem de yaşamın her alanında kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin bir parçası olacağı belirtilmiştir. (<http://www.evrensel.net/haber>) Ancak medyada yer alan kadın imgesi, erkek egemen bir medya olması nedeniyle olumsuz olmaya devam etmektedir.

Medya dediğimiz kurum, toplumsal ve siyasal hayatın dışında değil, onun bir parçasıdır. Bu nedenle toplum neyse, siyaset neyse medya da odur. Medya, toplumdaki diğer kurumlardan her hangi birisi gibi, askerlik gibi, din gibi, aile gibi şiddetin ya da ataerkil düzenin yeniden üretimini üstlenen alanlardan bir tanesidir. (Alankuş,(1). 2007, s:58)

Kitle iletişim araçları içerisinde diğer araç ve ortamlardan önce var olan yazılı basın, bu özelliği ile modern dünya tasarımı ve cinsiyetler arası ilişkilere dair söylemin geliştirilmesinde kurucu olagelmiştir. Kadına yönelik aile içi şiddet haberleri, 1980’lerden itibaren Türk basınında belirme-

ye başlamış ve 1990'lardan itibaren artış göstermiştir. Bu haberlerde genel eğilim, seyirlik olması ve fotoğrafla kanıtlanabilir olması nedeniyle daha çok açık fiziksel şiddetin haberleştirilmesidir. Ekonomik ve psikolojik şiddet haberleri baştan beri daha az yer almaktadır. (Dursun, 2008, s:72-73)

Yazılı basındaki şiddet haberlerinin incelendiği bir araştırma sonucunda, şu sonuçlar bulunmuştur. Kadınların görüş ve değerleri habere dâhil edilmemektedir. Kadın bağımlı konumda gösterilmektedir. Kadınların olay öncesi yaşamlarına ve cinsel kimliklerine ait tuhafıkların altı çizilmektedir. Kadınların kimliklerine ilişkin yaş, eğitim, meslek, gelir durumu gibi bilgilere yer verilmemektedir. Erkeklerin psikolojik sorunları ya da kadınlar tarafından kışkırtıldıklarında şiddet eylemine yöneldikleri izlenimi sunulmaktadır. (Aziz ve Köker, 1994, s:32)

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin, Hürriyet, Sabah ve Posta gazetesinde 2005-2008 yılları arasında ne şekilde haber yapıldığının incelendiği çalışma sonucunda ise bu konuyla ilgili haberlerin ilgili gazetelerde ve zaman diliminde özensiz, gelişigüzel bir üslupla ve duygusal boyutu ön plana çıkarılarak haber yapıldığı görülmüştür. Basın kadına yönelik şiddet eylemlerini, bu haberleri okuyanlar arasında da şiddet mağduru olabileceğini düşünmeden haber yapmakta, bu eylemleri en ince ayrıntısına kadar anlatmakta ve şiddet içeren kelimeler kullanmaktadır. (Gökkulu, 2013, s:1847)

Rakow ve Kranich ise haberin erkeksi bir anlatı tarzı olduğunu söyleyerek kadının haberin doğrudan muhatabı olarak ele alınmadığını söylemektedirler. Yazarlara göre habere konu olan kadın, konuşan bir özne değil, ancak haberi destekleyen bir simge olarak ele alınır.(Rakow ve Kranich, 1991,s:12) Bu görüşlerden de anlaşıldığı gibi haberler özellikle toplumsal cinsiyet açısından değerlendirildiğinde erkek bakış açısının etkili olduğu görülmektedir. Ataerkil izler taşıyan, erkeğe ve kadına bu bakış açısıyla sunulan haberler, gerçeğin kendisi gibi sunulurken toplumsal yapıda var olan kadın ve erkek kimliklerini yeniden üretmektedir.

Amaç ve Yöntem

Çalışmada, ulusal gazetelerin internet sitelerinde Türkiye'de kadına yönelik şiddetin yer alış biçiminin saptanması amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için internette en çok ulaşılan gazetelerden ilk beşi olan, Hür-

riyet, Milliyet, Zaman, Sabah ve Akşam gazeteleri seçilmiş, 1 Kasım – 30 Kasım 2015 tarihleri arasında gazetelerin internet sitelerinde yer alan kadına yönelik şiddet haberleri incelenmiştir. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi için 28 sorudan oluşan bir kodlama yönerge hazırlanmış, bu sorular doğrultusunda kodlama kâğıdına 191 haber ayrı ayrı kodlanmıştır. Kodlanan veriler SPSS 23 istatistik programı kullanılarak analiz edilmiştir. Daha sonra veriler Frequency ve cross tabloları alınarak, bu tablolar üzerinden verilerin analizi yapıp, yorumlanmıştır. İçerik analizinde haber; şiddetin türü, şiddeti uygulayanın kimliği, şiddete maruz kalanın kimliği, şiddete maruz kalma nedeni, şiddetin yaşandığı mekân, şiddet eyleminde kullanılan araçlar, şiddet sonucu yasal bir işlemin yapıp yapılmadığı ana başlıkları altında incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda, ulusal gazetelerin internet sitelerinde yer alan haberlerde kadına yönelik şiddetin boyutları ortaya konmuştur.

Bulgular ve Yorumlar

Çalışmada, beş ayrı gazetede yer alan toplam 191 şiddet konulu haberin incelenmesi sonucu şu veriler elde edilmiştir. Öncelikle haberlere konu olan kadına yönelik şiddetin gerçekleşme biçimleri, şiddetin türü araştırılmıştır. Kadına yönelik şiddet türü denildiğinde, fiziksel şiddet, cinsel şiddet, psikolojik-duygusal-sözel şiddet ve ekonomik şiddet anlaşılmaktadır. Bunlar şöyle tanımlanabilir.

Fiziksel şiddet: Tokat atmak, tekmelemek, yumruklamak, hırpalamak, kolunu bükmek, boğazını sıkmak, bağlamak, saçını çekmek, kesici veya vurucu aletlerle yaralamak, kezzap veya kaynar suyla yakmak, vücudunda sigara söndürmek, ellerini ayaklarını ezmek, sakat bırakmak, işkence yapmak, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak, sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olarak bedensel zarar görmesine neden olmak gibi eylemler fiziksel şiddettir. Kadına yönelik fiziksel şiddetin en ağır biçimlerinden biri, töre/namus bahanesiyle kadına uygulanan şiddettir. Kadının giydiği kıyafet, gittiği yer, yabancı kişilerle konuşması, evlilik dışı ilişkisinin olması, evlilik dışı hamile kalması, bakire olmaması, ailenin ya da akrabalarının uygun gördüğü kişi ile evlenmek istememesi, boşanması gibi bahanelerle kadına eşi ya da akrabaları tarafından şiddet uygulanması ya da öldürülmesi töre/namus bahanesiyle kadına uygulanan şiddettir.

Cinsel şiddet: Evli olduğu kişi bile olsa kadını istemediği yerde, istemediği zamanda ve istemediği biçimlerde cinsel ilişkiye zorlamak (tecavüz), başkalarıyla cinsel ilişkiye zorlamak, cinsel organlara zarar vermek, çocuk doğurmaya ya da doğurmamaya, kürtaja, enseste (akrabalar arası cinsel taciz ve tecavüz), fuhuşa zorlamak, zorla evlendirmek, telefonla-mektupla ya da sözlü olarak cinsel içerikli rahatsızlık verici davranışlarda bulunmak gibi eylemler cinsel şiddettir.

Psikolojik- duygusal- sözel şiddet: Bağırarak, korkutarak, küfür etmek, tehdit etmek, hakaret etmek, ailesiyle akrabalarıyla, komşularıyla, arkadaşlarıyla ya da başkalarıyla görüştürmemek, eve kapatmak, küçük düşürmek, çocuklarından uzaklaştırmak, kıskançlık bahanesiyle sürekli kontrol altında tutmak, başka kadınlarla kıyaslamak, kadının nasıl giyineceği, nereye gideceği, kimlerle görüşeceği konusunda baskı yapmak, kadının kendini geliştirmesine engel olmak gibi eylemler psikolojik şiddettir.

Ekonomik şiddet: Para vermemek veya kısıtlı para vermek, ailenin tasarrufları, gelir ve giderleri konusunda bilgi vermemek, kadının mallarını ve diğer gelirlerini elinden almak, çalışmasına izin vermemek, istemediği işte zorla çalıştırmak, çalışıyorsa iş hayatını olumsuz etkileyecek kısıtlamalar getirmek, aileyi ilgilendiren ekonomik konularda kadının fikrini almadan tek başına karar vermek gibi eylemler ekonomik şiddettir. (<http://www.kadininstatusu.gov.tr>)

İncelen Haberlerdeki Şiddet Türleri

Çalışmada gazetelerde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerine bakıldığında, şiddet türü olarak fiziksel şiddet %69,6'lık bir oranla ilk sırada yer almaktadır. Bunu sırasıyla % 24,1 oranıyla cinsel şiddet, % 4,7 oranıyla duygusal-psikolojik-sözel şiddet ve %1,6 oranıyla ekonomik şiddet izlemiştir. Fiziksel şiddetin haberlerde daha çok yer alması şiddetin somut, görünen yüzü olmasından kaynaklanmaktadır. Kadına yönelik şiddet türlerinin ayrıntılı dökümü Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Kadına Yönelik Şiddetin Türü

Gazete Adı	Şiddetin Türü					Toplam
	Fiziksel Şiddet	Cinsel Şiddet	Duygusal-Psikolojik-Sözel Şiddet	Ekonomik Şiddet		
Hürriyet	Sayı	33	10	3	0	46
	Yüzde	%17,3	%5,2	%1,6	%0,0	% 24,1
Milliyet	Sayı	31	5	0	0	36
	Yüzde	%16,2	%2,6	%0,0	%0,0	%18,8
Zaman	Sayı	19	2	0	0	21
	Yüzde	%9,9	%1,0	%0,0	%0,0	%11,0
Sabah	Sayı	22	17	5	2	46
	Yüzde	%11,5	%8,9	%2,6	%1,0	%24,1
Akşam	Sayı	28	12	1	1	42
	Yüzde	%14,7	%6,3	%0,5	%0,5	%22,0
Toplam	Sayı	133	46	9	3	191
	Yüzde	%69,6	%24,1	%4,7	%1,6	%100,0%

Gazetelerde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinde, fiziksel şiddet türlerine bakıldığında ise %63,9 oranıyla öldürme ilk sırada, %12 oranıyla yaralama ikinci sırada ve % 7,5 oranıyla dayak ve gasp üçüncü sırada yer almıştır. Kadınlar erkek şiddetiyle yaşamlarını kaybetmektedirler. Kadına yönelik fiziksel şiddet türlerinin ayrıntılı dökümü Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2: Kadına Yönelik Fiziksel Şiddetin Türü

Gazete Adı	Fiziksel Şiddetin Türü						Kaçırma- Alıkoyma- Kapatma	Toplam
	Öldürme	Yaralama	Dayak	Yakma	Gasp			
Hürriyet	Sayı	20	3	5	2	3	0	33
	Yüzde	%15,0	%2,3	%3,8	%1,5	%2,3	%0,0	%24,8
Milliyet	Sayı	24	4	1	2	0	0	31
	Yüzde	%18,0	%3,0	%0,8	%1,5	%0,0	%0,0	%23,3
Zaman	Sayı	11	3	2	0	3	0	19
	Yüzde	%8,3	%2,3	%1,5	%0,0	%2,3	%0,0	%14,3
Sabah	Sayı	12	3	2	0	3	2	22
	Yüzde	%9,0	%2,3	%1,5	%0,0	%2,3	%1,5	%16,5
Akşam	Sayı	18	3	0	4	1	2	28
	Yüzde	%13,5	%2,3	0%0,0	%3,0	%0,8	%1,5	%21,1
Toplam	Sayı	85	16	10	8	10	4	133
	Yüzde	%63,9	%12,0	%7,5	%6,0	%7,5	%3,0	%100,0

Gazetelerde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinde cinsel şiddet türlerine bakıldığında %50 oranında taciz, %43,5 oranında tecavüz ve %6,5 oranında istemediği ilişkilere zorlama şiddet türlerinin yer aldığı görülmüştür. Kadınlar taciz ve tecavüze de en çok yabancı erkekler tarafından uğramaktadırlar. Kadına yönelik cinsel şiddet türlerinin ayrıntılı dökümü Tablo 3’de yer almaktadır.

Tablo 3: Kadına Yönelik Cinsel Şiddetin Türü

Gazete Adı	Cinsel Şiddetin Türü			Toplam	
	Taciz	Tecavüz	İstemediği İlişkilere Zorlama		
Hürriyet	Sayı	6	4	0	10
	Yüzde	%13,0	%8,7	%0,0	%21,7
Milliyet	Sayı	1	3	1	5
	Yüzde	%2,2	%6,5	%2,2	%10,9
Zaman	Sayı	2	0	0	2
	Yüzde	%4,3	%0,0	%0,0	%4,3
Sabah	Sayı	9	8	0	17
	Yüzde	%19,6	%17,4	%0,0	%37,0
Akşam	Sayı	5	5	2	12
	Yüzde	%10,9	%10,9	%4,3	%26,1
Toplam	Sayı	23	20	3	46
	Yüzde	%50,0	%43,5	%6,5	%100,0

Gazetelerde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinde duygusal-psikolojik-sözel şiddet türüne bakıldığında ilk sırada %33,3 oranıyla hakaret, küfür ve korku, tehdit yer alırken, %22,2 oranıyla başkalarının yanında küçük düşürme şiddet türü ikinci sırada yer almıştır. Bu oranları % 11,1 ile cinsel içerikli sözler, mesajlar şiddet türü izlemiştir. Duygusal-psikolojik-sözel şiddet türünün, yaşanan şiddet türleri arasında %4,7 gibi düşük bir oranda haberlere yansımaları kadınlar açısından olumsuz bir durumdur. Kadınlar yaşadıkları bu şiddet türünü dışarı vuramamakta, haberciler de habere değer bir konu olarak görmemektedirler. Kadına yönelik duygusal-psikolojik-sözel şiddet türlerinin ayrıntılı dökümü Tablo 4’de yer almaktadır.

Tablo 4: : Kadına Yönelik Duygusal-Psikolojik-Sözel Şiddetin Türü

		Duygusal-Psikolojik-Sözel Şiddetin Türü				
Gazete adı		Hakaret, Küfür	Başkalarının Yanında Küçük Düşürme	Korku, Tehdit	Cinsel İçerikli Sözler, Mesajlar	Toplam
Hürriyet	Sayı	0	1	2	0	3
	Yüzde	%0,0	%11,1	%22,2	%0,0	%33,3
Sabah	Sayı	3	1	1	0	5
	Yüzde	%33,3	%11,1	%11,1	%0,0	%55,6
Akşam	Sayı	0	0	0	1	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%11,1	%11,1
Toplam	Sayı	3	2	3	1	9
	Yüzde	%33,3	%22,2	%33,3	%11,1	%100,0

Gazetelerde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinde ekonomik şiddet türüne bakıldığında ise kadının üzerinden para kazanma, kadının gelirinin elinden alınması ve diğer ekonomik şiddet türleri %33 oranında yer almıştır. Ekonomik şiddet, şiddet türleri arasında %1,6 oranıyla haberlere yansıyan en düşük şiddet türü olmuştur. Kadına yönelik ekonomik şiddet türlerinin ayrıntılı dökümü Tablo 5’de yer almaktadır.

Tablo 5: Kadına Yönelik Ekonomik Şiddetin Türü

Gazete Adı	Ekonomik Şiddetin Türü				
		Gelirinin Elinden Alınması	Kadının Üzerinden Para Kazanma	Diğer	Toplam
Sabah	Sayı	0	1	1	2
	Yüzde	%0,0	%33,0	%33,0	%50,0
Akşam	Sayı	1	0	0	1
	Yüzde	%33,0	%0,0	%0,0	%33,0
Toplam	Sayı	1	1	1	3
	Yüzde	%33,0	%33,0	%33,0	%100,0

Şiddeti Uygulayanın Kimliği

Gazetelerde yer alan kadına yönelik şiddet haberlerinde şiddetin %32,5’lik bir oranla yabancı erkek tarafından uygulandığı görülmektedir. Bunu sırasıyla % 26,7 oranıyla eşler ve % 13,6 oranla sevgililer izlemiştir. Kadınlar şiddeti, sokakta yabancı erkeklerden ve ev içinde en çok sevdikleri ve yakın gördükleri, güvendikleri erkeklerden, eşlerinden, sevgililerinden görmektedirler. Kadına yönelik şiddet uygulayanların kimlikleri ile ilgili ayrıntılı döküm Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6: Şiddetin Kimin Tarafından Uygulandığı

Şiddeti Uygulayan Kişi	Gazete Adı					Toplam	
	Hürriyet	Milliyet	Zaman	Sabah	Akşam		
Bilinmiyor	Sayı	0	0	1	1	0	2
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,5	%0,5	%0,0	%1,0
Eş	Sayı	10	17	8	6	10	51
	Yüzde	%5,2	%8,9	%4,2	%3,1	%5,2	%26,7
Eski Eş	Sayı	3	3	2	3	1	12
	Yüzde	%1,6	%1,6	%1,0	%1,6	%0,5	%6,3
Sevgili	Sayı	6	5	0	4	11	26
	Yüzde	%3,1	%2,6	%0,0	%2,1	%5,8	%13,6
Baba	Sayı	0	0	0	1	1	2
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,5	%1,0
Kardeş	Sayı	2	1	0	1	0	4
	Yüzde	%1,0	%0,5	%0,0	%0,5	%0,0	%2,1
Anne	Sayı	0	0	0	1	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5
Aile Büyükleri	Sayı	0	0	0	1	1	2
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,5	%1,0
Akraba	Sayı	3	3	0	2	1	9
	Yüzde	%1,6	%1,6	%0,0	%1,0	%0,5	%4,7
Çocuk	Sayı	0	1	0	0	1	2
	Yüzde	%0,0	%0,5	%0,0	%0,0	%0,5	%1,0
Arkadaş	Sayı	3	1	0	1	1	6
	Yüzde	%1,6	%0,5	%0,0	%0,5	%0,5	%3,1
İş Arkadaşı	Sayı	0	1	0	2	0	3
	Yüzde	%0,0	%0,5	%0,0	%1,0	%0,0	%1,6
Komşu	Sayı	1	0	0	2	1	4
	Yüzde	%0,5	%0,0	%0,0	%1,0	%0,5	%2,1
Yabancı Erkek	Sayı	17	4	8	19	14	62
	Yüzde	%8,9	%2,1	%4,2	%9,9	%7,3	%32,5
Güvenlik Güçleri	Sayı	0	0	2	1	0	3
	Yüzde	%0,0	%0,0	%1,0	%0,5	%0,0	%1,6
Öğrenci	Sayı	1	0	0	1	0	2
	Yüzde	%0,5	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%1,0
Toplam	Sayı	46	36	21	46	42	191
	Yüzde	%24,1	%18,8	%11,0	%24,1	%22,0	%100,0

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde %48,7 oranında şiddeti uygulayanın fotoğrafına yer verilirken, % 51,3 oranında fotoğrafa yer verilmemiştir. Şiddeti uygulayan erkeklerin, kadınlara oranla, fotoğraflarına haberlerde daha az yer verilmektedir. Kadına yönelik şiddet uygulayanların fotoğrafları ile ilgili ayrıntılı döküm Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7: Şiddeti Uygulayanın Fotoğrafi

Gazete Adı		Haberde Şiddeti Uygulayanın Fotoğrafi Yer Alıyor mu?		Toplam
		Var	Yok	
Hürriyet	Sayı	18	28	46
	Yüzde	%9,4	%14,7	%24,1
Milliyet	Sayı	24	12	36
	Yüzde	%12,6	%6,3	%18,8
Zaman	Sayı	8	13	21
	Yüzde	%4,2	%6,8	%11,0
Sabah	Sayı	17	29	46
	Yüzde	%8,9	%15,2	%24,1
Akşam	Sayı	26	16	42
	Yüzde	%13,6	%8,4	%22,0
Toplam	Sayı	93	98	191
	Yüzde	%48,7	%51,3	%100,0

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde kadına şiddet uygulayanların cinsiyetine bakıldığında % 91,6 oranıyla erkek, %7,3 oranıyla kadın oldukları görülmüştür. Bu rakamlarda ülkemizde kadına şiddet uygulayanların büyük çoğunluğunun erkek olduğunu göstermektedir.

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde şiddeti uygulayanın yaşına bakıldığında ise incelenen 191 şiddet haberinde 95 kişinin %49,7 oranıyla yaşı bilinmezken, 19-34 yaş aralığında 49 kişi % 25,7 oranıyla, 35-49 yaş aralığında 21 kişi % 11 oranıyla, 50-64 yaş arası 13 kişi ise % 6,8 oranıyla yer almıştır.

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde şiddeti uygulayanın eğitimi-ne bakıldığında da habere konu olan 164 kişinin %85,9 oranı ile eğitimi

bilinmezken, 23 kişi ve %12 oranı ile yüksekokul mezunları ilk sıradadır. Bunları sırasıyla lise ve ortaokul mezunları izlemiştir.

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde şiddeti uygulayanların mesleklerine bakıldığında ise birinci sırada 14 kişi ve % 7,3 oranı ile polisler yer almıştır. İkinci sırada 12 kişi ve % 12 oranı ile işçiler (temizlik, inşaat, tarla vb. vasıfsız işlerde çalışan) yer alırken, üçüncü sırada 8 kişi ve %4,2 oranı ile vasıflı eleman olarak çalışan (fabrika, küçük işletme, mağaza vb) işçiler bulunmaktadır.

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde şiddeti uygulayanlardan 73 kişinin %38,2 oranında medeni durumu belli değilken, 61 kişi %31,9 ile evli, 57 kişi %29,8 oranıyla bekârdır. Uyrukları ise %91,1 oranı ile Türk, %7,9 oranı ile yabancıdır.

Şiddete Maruz Kalanın Kimliği

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde şiddete maruz kalan kadının fotoğrafı %60,2 oranında yer alırken, % 39,8 oranında haberde kadınların fotoğrafına yer verilmemiştir. Şiddete maruz kalan kadınların fotoğrafları ile ilgili ayrıntılı döküm Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8: Şiddete Maruz Kalanın Fotoğrafi

Gazete Adı	Haberde Şiddete Maruz Kalanın Fotoğrafi Yer Alıyor mu?			
		Evet	Hayır	Toplam
Hürriyet	Sayı	23	23	46
	Yüzde	%12,0	%12,0	%24,1
Milliyet	Sayı	25	11	36
	Yüzde	%13,1	%5,8	%18,8
Zaman	Sayı	9	12	21
	Yüzde	%4,7	%6,3	%11,0
Sabah	Sayı	28	18	46
	Yüzde	%14,7	%9,4	%24,1
Akşam	Sayı	30	12	42
	Yüzde	%15,7	%6,3	%22,0
Toplam	Sayı	115	76	191
	Yüzde	%60,2	%39,8	%100,0

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde kadının şiddete maruz kalma nedenlerine bakıldığında %25,1 oranıyla kadının cinsel obje olarak görülmesi sonucu oluşan şiddet ilk sırayı alırken, % 24,1 oranıyla kadının eşi ya da sevgilisinden ayrılmak istemesi geri dönmeyi reddetmesi 2. sırada yer almaktadır. Bu nedeni ise %19,4 oranıyla erkeğin kadına hiç bir neden yokken şiddet uygulaması izlemiştir. Kadının şiddete maruz kalma nedenlerinin ayrıntılı dökümü Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 9: Şiddete Maruz Kalma Nedeni

Şiddete Maruz Kalma Nedeni	Gazete adı					Toplam	
	Hürriyet	Milliyet	Zaman	Sabah	Akşam		
Bilinmiyor	Sayı	2	0	1	1	0	4
	Yüzde	%1,0	%0,0	%0,5	%0,5	%0,0	%2,1
Kadının Ev İçi Görevlerini Yerine Getirmemesi	Sayı	0	1	0	0	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,5	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5
Kadının, Erkeğin Hiçbir Nedene Dayanmadan Şiddet Uygulaması	Sayı	9	7	3	10	8	37
	Yüzde	%4,7	%3,7	%1,6	%5,2	%4,2	%19,4
Erkeğin Karşılaştığı Ekonomik Sorunlardan Dolayı Şiddet Uygulaması	Sayı	2	0	0	0	0	2
	Yüzde	%1,0	%0,0	%0,0	%0,0	%0,0	%1,0
Kadının Erkeğin Kıskançlığı Nedeniyle Şiddet Görmesi	Sayı	4	4	0	6	7	21
	Yüzde	%2,1	%2,1	%0,0	%3,1	%3,7	%11,0
Kadının Savunduğu Düşünceler Nedeniyle Şiddet Görmesi	Sayı	0	0	2	0	0	2
	Yüzde	%0,0	%0,0	%1,0	%0,0	%0,0	%1,0
Kadının Hırsızlık-Gaspa Uğraması Nedeniyle Şiddet Görmesi	Sayı	0	0	0	3	1	4
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%1,6	%0,5	%2,1
Kadının Cinsel Objeye Olarak Görülmesi Sonucu Uğradığı Şiddet	Sayı	9	6	2	18	13	48
	Yüzde	%4,7	%3,1	%1,0	%9,4	%6,8	%25,1
Kadının Eşi Ya Da Sevgilisinden Ayrılmak İstemesi-Geri Dönmeyi Reddetmesi	Sayı	7	16	10	2	11	46
	Yüzde	%3,7	%8,4	%5,2	%1,0	%5,8	%24,1
Kadının Evlilik Dışı İlişkiye Girmesi	Sayı	0	0	0	1	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5
Erkeğin Kadını Aldatması	Sayı	0	1	0	0	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,5	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5
Terör Örgütü Üyesi Olmak	Sayı	0	0	0	1	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5
İntikam Almak	Sayı	1	0	0	2	0	3
	Yüzde	%0,5	%0,0	%0,0	%1,0	%0,0	%1,6
Parasını Almak	Sayı	11	1	3	1	2	18
	Yüzde	%5,8	%0,5	%1,6	%0,5	%1,0	%9,4
Diğer	Sayı	1	0	0	1	0	2
	Yüzde	%0,5	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%1,0
Toplam	Sayı	46	36	21	46	42	191
	Yüzde	%24,1	%18,8	%11,0	%24,1	2%2,0	%100,0

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde, şiddete maruz kalan kadınların yaşına bakıldığında incelenen 191 şiddet haberinde 49 kadının %25,7 oranıyla yaşı bilinmezken, 19-34 yaş aralığında 60 kadın % 31,4, 35-49 yaş aralığında, 37 kadın % 19,4 oranı ile yer alırken, 50-64 yaş arası 11 kadın % 5,8 oranı ile yer almıştır.

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde, şiddete maruz kalan kadınların eğitimine bakıldığında ise 191 şiddet haberinde 37 kadının %19,4 oranı ile yüksekokul, 5 kadının %2,6 ile ortaokul, 2 kadının ise %1 oranıyla lise mezunu oldukları belirlenmiştir.

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde, şiddete maruz kalan kadınların mesleğine bakıldığında ilk sırayı 20 kadın ve %10,5 oranı ile öğrenci (çalışmayan işsiz) almıştır. İkinci sırada 10 kadın ve % 5,2 oranıyla doktor ve eczacı yer alırken, son olarak 8 kadın ve %4,2 oranıyla sanatçı (resim, müzik, dans) oldukları saptanmıştır.

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde, şiddete maruz kalan kadınların % 41,9 oranıyla bekâr, %40,3 oranı ile evli oldukları, %89 oranıyla Türk, % 11 oranıyla yabancı oldukları görülmüştür.

Şiddetin Yaşandığı Mekân

İncelenen gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde, şiddetin yaşandığı mekân, %43,5 oranıyla ev içi olarak belirlenirken, %22,5 ile sokak ikinci sırada yer almıştır. Sonuç olarak kadınlar ne en güvenli olmaları gereken evlerinde ne de sokakta güvende değildirler. Bunları %12 oranıyla ev dışı kapalı mekân izlemiştir. Şiddetin yaşandığı mekâna ilişkin ayrıntılı döküm Tablo 10’da yer almaktadır.

Tablo 10: Şiddetin Yaşandığı Mekân

Şiddetin Yaşandığı Mekân		Gazete Adı					Toplam
		Hürriyet	Milliyet	Zaman	Sabah	Akşam	
Bilinmiyor	Sayı	0	0	0	1	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5
Ev İçi	Sayı	17	19	9	17	21	83
	Yüzde	%8,9	%9,9	%4,7	%8,9	%11,0	%43,5
Ev Dışı Kapalı Mekân	Sayı	4	4	0	9	6	23
	Yüzde	%2,1	%2,1	%0,0	%4,7	%3,1	%12,0
Sokak	Sayı	14	5	7	10	7	43
	Yüzde	%7,3	%2,6	%3,7	%5,2	%3,7	%22,5
İşyeri	Sayı	2	1	0	0	0	3
	Yüzde	%1,0	%0,5	%0,0	%0,0	%0,0	%1,6
Komşu Evi	Sayı	0	0	0	1	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5
İssız Yer	Sayı	5	3	2	2	5	17
	Yüzde	%2,6	%1,6	%1,0	%1,0	%2,6	%8,9
Hastane	Sayı	1	2	3	2	2	10
	Yüzde	%0,5	%1,0	%1,6	%1,0	%1,0	%5,2
Karakol	Sayı	0	0	0	1	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%0,5
Elektronik Ortam	Sayı	2	1	0	1	1	5
	Yüzde	%1,0	%0,5	%0,0	%0,5	%0,5	%2,6
Araç İçi	Sayı	1	1	0	2	0	4
	Yüzde	%0,5	%0,5	%0,0	%1,0	%0,0	%2,1
Toplam	Sayı	46	36	21	46	42	191
	Yüzde	%24,1	%18,8	%11,0	%24,1	%22,0	%100,0

Uygulanan Şiddette Kullanılan Araçlar

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde uygulanan şiddette kullanılan araçlara bakıldığında, şiddet eyleminde ilk sırada %36,1 oranıyla fiziksel güç, ikinci sırada % 33,5 oranıyla ateşli silah, üçüncü sırada ise % 14,1 oranıyla kesici alet kullanıldığı belirlenmiştir. Erkekler öncelikle fiziksel güçlerini kullanarak kadınlara zarar vermektedirler. Uygulanan şiddette kullanılan araçlara ilişkin ayrıntılı döküm Tablo 11’de yer almaktadır.

Tablo 11: Uygulanan Şiddette Kullanılan Araçlar

Uygulanan Şiddette Kullanılan Araçlar	Gazete Adı					Toplam	
	Hürriyet	Milliyet	Zaman	Sabah	Akşam		
Ateşli Silah	Sayı	15	19	8	9	13	64
	Yüzde	%7,9	%9,9	%4,2	%4,7	%6,8	%33,5
Kesici Alet	Sayı	4	8	5	4	6	27
	Yüzde	%2,1	%4,2	%2,6	%2,1	%3,1	%14,1
Kimyasal Madde	Sayı	1	3	0	1	3	8
	Yüzde	%0,5	%1,6	%0,0	%0,5	%1,6	%4,2
Fiziksel Güç	Sayı	19	5	5	23	17	69
	Yüzde	%9,9	%2,6	%2,6	%12,0	%8,9	%36,1
Sopa, Taş	Sayı	0	0	2	0	0	2
	Yüzde	%0,0%	%0,0%	%1,0%	%0,0%	%0,0%	%1,0%
Elektronik Araç	Sayı	4	1	0	2	1	8
	Yüzde	%2,1	%0,5	%0,0	%1,0	%0,5	%4,2
Hile, Kandırma	Sayı	2	0	0	2	1	5
	Yüzde	%1,0	%0,0	%0,0	%1,0	%0,5	%2,6
Sözel Şiddet	Sayı	1	0	0	5	1	7
	Yüzde	%0,5	%0,0	%0,0	%2,6	%0,5	%3,7
Diğer	Sayı	0	0	1	0	0	1
	Yüzde	%0,0	%0,0	%0,5	%0,0	%0,0	%0,5
Toplam	Sayı	46	36	21	46	42	191
	Yüzde	%24,1	%18,8	%11,0	%24,1	%22,0	100,0

Şiddetin Yaşandığı Coğrafi Bölge

Şiddetin yaşandığı coğrafi bölgeye bakıldığında ise %35,1 oranıyla ilk sırayı Marmara Bölgesi alırken, onu %18,8 oranıyla Ege Bölgesi ve %18,3 oranıyla Güneydoğu Anadolu Bölgesi izlemiştir. Şiddetin yaşandığı coğrafi bölgeye ilişkin ayrıntılı döküm Tablo 12’de yer almaktadır.

Tablo 12: Şiddetin Yaşandığı Coğrafi Bölge

Yaşanılan Coğrafi Bölge	Gazete Adı					Toplam	
	Hürriyet	Milliyet	Zaman	Sabah	Akşam		
Karadeniz	Sayı	1	4	3	2	2	12
	Yüzde	%0,5	%2,1	%1,6	%1,0	%1,0	%6,3
İç Anadolu	Sayı	0	6	3	4	4	17
	Yüzde	%0,0	%3,1	%1,6	%2,1	%2,1	%8,9
Ege	Sayı	8	9	5	6	8	36
	Yüzde	%4,2	%4,7	%2,6	%3,1	%4,2	%18,8
Akdeniz	Sayı	1	0	0	5	1	7
	Yüzde	%0,5	%0,0	%0,0	%2,6	%0,5	%3,7
Marmara	Sayı	23	6	8	16	14	67
	Yüzde	%12,0	%3,1	%4,2	%8,4	%7,3	%35,1
Doğu Anadolu	Sayı	1	3	0	0	0	4
	Yüzde	%0,5	%1,6	%0,0	%0,0	%0,0	%2,1
Güneydoğu Anadolu	Sayı	5	8	2	7	13	35
	Yüzde	%2,6	%4,2	%1,0	%3,7	%6,8	%18,3
Yurt Dışı	Sayı	7	0	0	6	0	13
	Yüzde	%3,7	%0,0	%0,0	%3,1	%0,0	%6,8
Toplam	Sayı	46	36	21	46	42	191
	Yüzde	%24,1	%18,8	%11,0	%24,1	22,0	%100,0

Şiddetin Yaşandığı Yerleşim Birimi

Şiddetin yaşandığı yerleşim birimine bakıldığında ise %44,5 oranıyla ilk sırada büyükşehir yer alırken, onu %39,3 oranıyla şehirler ve %8,4 oranıyla kasaba gibi yerleşim birimleri izlemiştir. Şiddetin yaşandığı yerleşim birimine ilişkin ayrıntılı döküm Tablo 13'de yer almaktadır.

Tablo 13: Şiddetin Yaşandığı Yerleşim Birimi

Yaşanılan Yerleşim Birimi	Gazete adı					Toplam	
	Hürriyet	Milliyet	Zaman	Sabah	Akşam		
Bilinmiyor	Sayı	8	1	0	6	0	15
	Yüzde	%4,2	%0,5	%0,0	%3,1	%0,0	%7,9
Büyükşehir	Sayı	32	11	5	25	12	85
	Yüzde	%16,8	%5,8	%2,6	%13,1	%6,3	%44,5
Şehir	Sayı	0	24	16	5	30	75
	Yüzde	%0,0	%12,6	%8,4	%2,6	%15,7	%39,3
Kasaba	Sayı	6	0	0	10	0	16
	Yüzde	%3,1	%0,0	%0,0	%5,2	%0,0	%8,4
Toplam	Sayı	46	36	21	46	42	191
	Yüzde	%24,1	%18,8	%11,0	%24,1	%22,0	%100,0

Gazetelerde yer alan şiddet haberlerinde yasal bir işlem yapılıp yapılmadığıyla ilgili incelemede şiddet eylemi sonrasında % 93,7 oranında yasal işlem yapıldığı, %1,6 oranında ise yasal işlem yapılmadığı saptanmıştır. Ancak yasal işlemin sonucu ile ilgili bilgi hiçbir haberde yer almamaktadır. Şiddet eyleminden caydırıcı bir cezadan haberlerde söz edilmemesi, şiddet eyleminden sonra, hafifletici sebeplerin gündeme getirilmesi kadınlara yönelik şiddet eylemlerini arttırmaktadır. Yaşanan şiddetin sonucunda yasal bir işlemin yapılıp yapılmadığına ilişkin ayrıntılı döküm Tablo 14’de yer almaktadır.

Tablo 14: Yaşanan Şiddetin Sonucunda Yasal Bir İşlemin Yapılıp Yapılmadığı

Şiddetin Sonucunda Yasal Bir İşlemin Yapılıp Yapılmadığı	Gazete Adı						
		Hürriyet	Milliyet	Zaman	Sabah	Akşam	Toplam
Bilinmiyor	Sayı	2	0	0	7	0	9
	Yüzde	%1,0	%0,0	%0,0	%3,7	%0,0	%4,7
Evet	Sayı	44	36	19	38	42	179
	Yüzde	%23,0	%18,8	%9,9	%19,9	%22,0	%93,7
Hayır	Sayı	0	0	2	1	0	3
	Yüzde	%0,0	%0,0	%1,0	%0,5	%0,0	%1,6
Toplam	Sayı	46	36	21	46	42	191
	Yüzde	%24,1	%18,8	%11,0	%24,1	%22,0	%100,0

Sonuç olarak, kadına yönelik gazetelerin internet sitelerinde yer alan şiddet haberleri, basılı gazetelerin 3. sayfa magazin haberi üslubuyla okuyucuya aktarılmaktadır. Erkek egemen bakış açısı haberlere yansımaya devam etmektedir.

Sonuç

Kitle iletişim araçları düşüncelerin, davranışların, değerlerin ve yaşam biçimlerinin yani sosyal kavramların ve yapının oluşturulmasında güçlü bir araçtır. Şiddeti izleyen, okuyan, dinleyenler şiddet gösteriminden bire bir etkilenmiş olmasalar da şiddet gösterimleri, şiddet kodlarını yeniden üretip kazandırmakta ve gündelik yaşamdaki gerilim anlarında bu öykülerden öğrenilen davranış biçimleri kişisel eylemlere kılavuzluk yapmaktadır. Medyanın, kadına yönelik şiddeti, sansasyon ve istismara dayalı bir biçimde işleme, ırza geçmeyi objektif bir biçimde ortaya koymaması, vahşet, şiddet ve pornografiyi birleştiren yayınlarda bulunması kadına yönelik şiddetin ciddi bir insan hakları ihlali olarak algılanmasını olumsuz etkilemektedir. (Şen ve Sevil, 2007, s:6)

Günümüzde, ilettikleri mesajlarla toplumları etkileme gücüne sahip olan kitle iletişim araçlarının toplumsallaşmada da önemli bir işlevi vardır. Kitle iletişim araçlarında şiddeti okuyan, izleyen ve dinleyenler bire bir etkilenmeseler de şiddetin bu araçlarda yer alış biçimi, şiddet ile ilgili

kodları yeniden üretmekte ve topluma yanlış mesajlar vererek toplumun bu mesajları içselleştirmesine neden olmaktadır.

Medya kadınların insan haklarına yönelik ihlalleri çeşitli biçimlerde gerçekleştirilmektedir. Örneğin:

- 1- Kullandığı cinsiyetçi haber, sunum dili ve görsel malzeme ile,
- 2- Özel hayatı teşhir ederek/özel hayatın dokunulmazlığını ihlal ederek ve kadınların özgürlük alanını kısıtlayarak,
- 3- Tecavüz gibi cinsel suçlara ve şiddete maruz kalanları, cinsiyetçi yargılar eşliğinde kendi kurduğu sanık sandalyesine çıkararak, tecavüz ya da şiddete maruz kalanın ahlakını, yaşam biçimini sorgulamaya kalkışarak, yani suçluyu ya da suçu değil, tam tersine suça maruz kalan kadını cinsiyetçi ön kabullerle yargılayarak,
- 4- Kadınları ve kadınlara yönelik işlenen suçları magazinleştirerek ve bu suçları erotik, pornografik röntgencilik besleyecek şekilde reyting/izlenirlik malzemesine dönüştürerek,
- 5- Haberlerde, yorumlarda kadınlara yer vermeyerek, hayatın tüm alanlarında yok sayarak,
- 6- Kadınlara yönelik şiddet ve cinsiyetçilik söz konusu olduğunda kendi iç denetim ve eğitim mekanizmalarını hiç işletmeyerek,
- 7- Değişik alanlara ve kadınlara dair konuları işlerken, kendi alanında yıllardır mücadele veren, önemli bir bilgi ve deneyim birikimine sahip kadınları ve kadın örgütlerini muhatap almayarak, görüşlerine başvurmayarak. (MEDİZ, 2008, s:9)

Kadının medyadaki olumsuz imajını yok etmek ve geleneksel habercilik anlayışı içerisinde gazetecilik yapan yaygın-medyanın neden olduğu kadın hakları ihlallerine karşın, bu gazetecilik pratiğinin kadın odaklı habercilik anlayışı çerçevesine dönüşmesi gerekmektedir. “Kadın odaklı habercilik” ten kadın hakları konusunda bilgilendirici ve kadınları güçlendirici; kadınların maruz kaldığı hak ihlallerini takip eden; bu arada gündelik gazetecilik pratikleri sırasında kadın hakları ihlalinde bulunmayan bir habercilik anlayışından öte bir gazetecilik/haberciliği öngörülmektedir. Yani, kadın odaklı habercilik ile her haberin tıpkı çocuklar için olduğu gibi kadınlar

lehine siyasalara ve dönüşümlere öncülük edebilecek biçimde kurulduğu, çözüme odaklı bir habercilik kastedilmektedir. (Alankuş,(2) 2007, 26)

Çalışmada internette en çok ulaşılan, takip edilen gazetelerden ilk beşi olan, Hürriyet, Milliyet, Zaman, Sabah ve Akşam gazetelerinin 1 Kasım – 30 Kasım 2015 tarihleri arasında internet sitelerinde yer alan kadına yönelik şiddet haberleri incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda incelenen haberlerde şu veriler dikkat çekmektedir.

-Şiddet türü olarak fiziksel şiddet %69,6'lık bir oranla ilk sıradadır.

-Fiziksel şiddet türlerinden %63,9 oranıyla öldürme ilk sıradadır.

-Cinsel şiddet türlerinden %50 oranında taciz, %43,5 oranında tecavüz ilk sıralardadır.

-Duygusal-psikolojik-sözel şiddet türlerinden %33,3 oranıyla hakaret, küfür ve korku, tehdit ilk sıradadır.

-Ekonomik şiddet türlerinden kadının üzerinden para kazanma, kadının gelirinin elinden alınması %33 oranıyla ilk sıradadır.

-Kadına yönelik şiddet haberlerinde şiddetin ilk sırada %32,5'lik bir oranla yabancı erkek tarafından uygulandığı görülmektedir. İkinci sırada % 26,7 oranıyla eşler gelmektedir.

-Şiddeti uygulayanların fotoğrafına %48,7 oranında yer verilmiştir.

-Şiddete maruz kalan kadınların fotoğrafına %60,2 oranında yer verilmiştir.

-Kadına şiddet uygulayanların cinsiyeti % 91,6 oranıyla erkektir.

-Şiddeti uygulayanların %49,7'sinin yaşı belli değilken, %25,7 oranıyla 19-34 yaş aralığındaki kişiler ilk sırada yer almaktadır.

-Şiddeti uygulayanların %85,9'unun eğitimi belli değilken, %12 oranı ile yükseköğretim mezunları ilk sırada yer almaktadır.

-Şiddeti uygulayanlardan %38,2'sinin medeni durumu belli değilken, %31,9'u evli, %29,8'i bekârdır.

-Şiddeti uygulayanların %91,1'i Türk, %7,9'u yabancı uyrukludur.

-Kadınların %25,1 oranıyla cinsel obje olarak görülmesi, % 24,1 oranıyla eşi ya da sevgilisinden ayrılmak istemesi geri dönmeyi reddetmesi nedeniyle şiddete maruz kaldıkları görülmüştür.

-Şiddete maruz kalan kadınların %25,7’sinin yaşı belli değilken, % 31,4 oranıyla 19-34 yaş aralığındaki kadınlar ilk sırada yer almaktadır.

-Şiddete maruz kalan kadınların %74,9’unun eğitim düzeyi haberde yer almazken, ilk sırada %19,4 oranı ile yüksekokul mezunu kadınlar gelmektedir.

-Şiddete maruz kalan kadınların % 41,9’u bekâr, %40,3’ü evlidir.

-Şiddete maruz kalan kadınların %89’u Türk, % 11’i yabancı uyruk-ludur.

-Şiddetin yaşandığı mekân, %43,5 oranıyla ev içi olarak belirlenirken, %22,5 ile sokak ikinci sırada yer almıştır.

-Şiddette eyleminde kullanılan araç olarak, ilk sırada %36,1 oranıyla fiziksel güç, ikinci sırada % 33,5 oranıyla ateşli silah yer almıştır.

-Şiddetin yaşandığı coğrafi bölge olarak %35,1 oranıyla ilk sırada Mar-mara Bölgesi yer almıştır.

-Şiddetin yaşandığı yerleşim birimi olarak %44,5 oranıyla ilk sırada büyükşehir yer almıştır.

-Şiddet eylemi sonrası % 93,7 oranında yasal işlem yapıldığı görülür-ken, sonucuyla ilgili bilgi haberde yer almamıştır.

-Kadınların görüşleri şiddet haberlerinde yer almamaktadır.

-Uzman görüşleri şiddet haberlerinde yer almamaktadır.

Çalışmada, gazetelerin internet sitelerinde bir aylık sürede, kadınlara yönelik şiddetin sorgulanması sonucu 191 şiddet haberinin yer aldığı ve medyaya yansımış olduğu görülmüştür. Bu büyük bir rakamdır. Üstelik bunlar sadece şiddetin görünen yüzüdür. Gerçek rakamlar daha yüksektir. Bunun nedeninin, genel olarak şiddetin ev içinde gerçekleştirilmesi, erkeğin fiziksel gücünü kullanarak ve kadının kendisinden ayrılmasını engelleyerek, kadını pasifleştirmesinden, bunların sonucu olarak da kadının yaşadığı şiddeti dışı vuramamasından kaynaklanmış olduğu söylenebilir. Bu durum ev içinde belirlenmesi zor olan sözel ve duygusal şiddet eylem-

lerinin de dışarıya çok az oranda yansıtılmasına neden olmaktadır. Haberlerdeki söylem ve haberin veriliş biçimi de bu görüşü desteklemektedir.

Şiddet haberleri yanında, diğer haberlerde de kitle iletişim araçları erkek egemenliğinde, erkek söylemle haberleri iletmektedir. Tüm dünyada görülen bu durum Türkiye’de de farklı değildir. Kitle iletişim araçlarında kadınlar, yönetimde söz hakkına sahip olamamakta, ağırlıklı olarak alt kadrolarda görev almaktadırlar. Kadınlar haberlerde genellikle eş ve anne rolüyle yer almakta, haber konusu olarak da şiddet, taciz, tecavüz, kaza, magazin, sağlık, beslenme, çocukla ilgili konular vb. haberlere konu olmakta, danışılan-görüşü alınan kişi olarak ağırlıklı olarak yer almamaktadırlar.

Sonuç olarak, kitle iletişim araçlarında kadın çalışanların sayısının artması, çalışan kadınların yönetici konumuna gelmeleri, kadın odaklı habercilik anlayışının gelişmesi, toplumsal cinsiyet ayrımcılığının ortadan kalkması, kadına şiddet uygulayanlara caydırıcı cezalar verilip, iyi hal indirimlerinin yapılmaması, kadınların yaşadığı şiddet eylemlerinin azalmasını da beraberinde getirecektir.

Kaynakça

- Alankuş, S. (1). (2007). “Aile İçi Şiddeti Kışkırtma Aracı Olarak Medya”, **Aile İçi Şiddete Son! Konferans 2007, Medya ve Aile İçi Şiddet**, Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık, İstanbul.
- Alankuş, S. (2). (2007). “Neden Kadın Odaklı Habercilik”, **Kadın Odaklı Habercilik**, iletişim Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Aziz, A., Köker, E. (1994). **Medya Şiddet ve Kadın**, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Burton, G. (1995). **Medya Analizlerine Giriş Görünenden Fazlası**, Çev: N. Dinç, Alan Yayıncılık, İstanbul.
- Dursun, Ç. (2008). **Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ve Haber Medyası: Alternatif Bir Habercilik**, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Dursun, Ç. (2010). “Kadına Yönelik Şiddet Karşısında Haber Etiği”, **Ankara Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KASAUM) fe dergi: feminist eleştiri**, 2, sayı: 1, 19-32. (Erişim adresi: <http://cins.ankara.edu.tr/cdursun.html>.)
- Fiske, J. (1989) . **News, History and Undisciplined Events**, Routledge, Londra, New York.

- Gökkulu, G. (2013). “ Basında Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Analizi: Hürriyet, Sabah Ve Posta Gazeteleri Örneği (2005-2008)”, **International Journal of Social Science**, Volume 6 Issue 2, p. 1829-1850, February 2013.
- KSGM. (2008). **Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı 2008-2013**, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- KSGM. (2013). **Türkiye’de Kadın**, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- KSSGM. (1995). **Eylem Platformu ve Pekin Deklarasyonu**, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Ankara.
- KSSGM. (2000). **Kadın 2000:21. Yüzyıl İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kalkınma ve Barış (Pekin+5)**, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEDİZ. (2008). **Medyada Cinsiyetçiliğe Son**, Medya İzleme Grubu, İstanbul.
- Navaro, L. (2000). **Bir Cadı Masalı**, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Rakow, L, Kranich, K. (1991). “Women as Sign in TV News”, **Journal of Communication**, Vol:41, No:1.
- Şen, S. ve Sevil, Ü. (2007). “Gazetelerde Aile İçi Şiddet”, **Kadın Çalışmaları Dergisi Aile İçi Şiddet Özel Sayısı**, Yıl: 2 S: 4, Ocak-Nisan 2007.
- Şener, E.B. (2011). **Kadına Yönelik Aile İçi Şiddeti Önlemede 4320 Sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun Ve Değerlendirilmesi**, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Suğur, S. (2012). “Kadına Yönelik Şiddetin Boyutları”, **Toplumsal Yaşamda Kadın**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Timisi, N. (1996). **Medyada Cinsiyetçilik**, KSSGM Yayınları, Ankara.
- Tokgöz, O. (1985). “Türk Gazetelerinde Siyasal Şiddet (1975-1980), **Kitle İletişim Araçları ve Şiddet**, UNESCO 1985 Yılı 8. Seminer Tutanakları, Hürriyet Vakfı Eğitim Yayınları No:8, İstanbul.
- Ünaldı, H. (2012). “Kadına Yönelik Şiddette Medyanın Dili” **Uluslararası Katılımlı Kadına ve Çocuğa Karşı Şiddet Sempozyumu Bildiri Kitabı**, 27-28 Nisan 2012 Ankara.
- Ünlü, S., Bayram, N. ve Diğerleri. (2009). **Toplumsal Çalışmalar ile Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Projesi Eğitim Rehberi**, Etam Matbaası, Eskişehir.
- “Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi”**
- http://www.kadininstatusu.gov.tr/upload/kadininstatusu.gov.tr/mce/eski_site/Pdf/siddet_handbook.pdf Erişim Tarihi: 07.01.2016)

“Aile İçi Şiddet Nedir” T.C. Başbakanlık KSGM.

http://usad.org.tr/veriler/aile_ici_siddetle_mucadele_el_kitabi.pdf. (Erişim tarihi: 05.01.2016)

“Erkekler 2015’te En Az 284 Kadın Öldürdü”, <http://bianet.org/bianet/kadin/171693-erkekler-2015-te-en-az-284-kadin-oldurdu>-(Erişim tarihi: 13.02.2016)

“TGS-kadin-komisyonu-kuruldu”, <http://www.evrensel.net/haber/72762/tgs-kadin-komisyonu-kuruldu>. (Erişim tarihi: 06.01.2016)